Autisme en els primers anys

written by Blanca Febré | 9 de May de 2025



Formació i intervenció del professorat i les famílies

Cada vegada més investigacions subratllen un fet crucial: **la detecció i intervenció primerenques en l'autisme poden marcar una diferència radical en el desenrotllament** d'un xiquet o xiqueta. No es tracta d'una carrera contrarellotge, sinó d'aprofitar un moment de gran plasticitat cerebral en el qual l'aprenentatge és més receptiu i mal·leable. En el pòdcast ***Speaking of Psychology***, la doctora Geraldine Dawson —neurocientífica i directora del *Duke Center for Autism and Brain Development*— aborda com estes etapes primerenques representen una oportunitat única per a professorat i famílies.

La ciència ja ha identificat **senyals primerencs** que poden alertar a les famílies i professionals sobre un possible diagnòstic d'autisme, fins i tot abans del primer any de vida. Entre els indicadors més rellevants estan:

- Escassa o nul·la resposta al nom
- Absència de contacte visual sostingut
- Pocs o cap somriure social
- No assenyalar objectes per a compartir atenció (el

que es coneix com a atenció conjunta)
- Retards en el balboteig o absència de gestos comunicatius
- Postures rígides o inusuals quan els estem sostenint

Estos senyals no són diagnòstiques per si soles, però sí que justifiquen una avaluació primerenca. **Estudis longitudinals** mostren que la infància que rep intervenció abans dels tres anys presenta millores significatives en llenguatge, habilitats socials i adaptació a l'entorn educatiu. Des de les escoles, la detecció precoç implica observar, documentar i derivar amb rapidesa quan se sospita d'un desenrotllament atípic. Però també requerix formació docent. Segons un informe de ***Journal of Autism and Developmental Disorders (2021)***, **la col·laboració entre famílies, docents i equips d'atenció precoç és un dels factors més influents en l'èxit a llarg termini de l'alumnat amb autisme**.

La doctora Dawson cita el llibre "*Un començament primerenc per al seu fill amb autisme*", escrit per ella al costat de Sally J. Rogers i Laurie A. Vismara, i proporciona un enfocament molt pràctic, basat en evidències, per a les famílies. El text ensenya **estratègies d'intervenció** que poden incorporar-se en les rutines diàries. Entre elles, destaquen:

- **Treballar la postura corporal del bebé** com a manera de promoure la interacció (per exemple, col·locant al xiquet enfront de tu per a facilitar el contacte ocular)
- **Imitació funcional**: repetir gestos i sons del xiquet per a enfortir el vincle i fomentar la reciprocitat
- **Ús del joc com a vehicle d'aprenentatge**, promovent torns, atenció compartida i comunicació espontània que promoga la **interacció social**.

Estes ferramentes permeten a les famílies actuar com a agents actius en el desenrotllament dels seus fills i filles, fins i tot abans de comptar amb un diagnòstic formal.

Com a conclusió, cal destacar que la investigació és clara al respecte: ***com més prompte s'actue, majors seran les possibilitats que un xiquet o xiqueta amb autisme aconseguisca el seu màxim potencial; d'ací la importància d'una detecció precoç***. La clau està en mirar amb atenció, intervindre amb intenció i col·laborar des d'una comunitat educativa formada en evidències d'impacte social, que incloga i faça costat a les famílies des del primer moment.

[Imatge: Freepik]